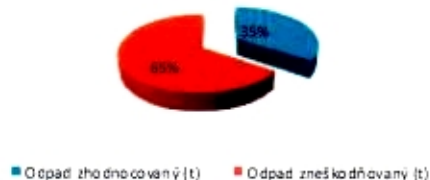

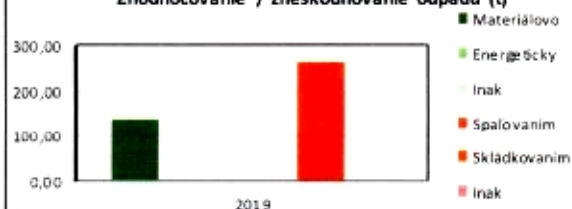
Tabuľka 11: Predpokladané množstvo vzniku odpadov v roku 2019

Por. č.	Kód odp.	Názov odpadu	Kateg. odp.	Odpad spolu (t)	Odpad zhodnocovaný (t)			Odpad zneškodňovaný (t)			Podiel (%)
					Materiálový	Energetický	Inak	Spaľovaním	Skládkovaním	Inak	
1	200301	Zmesový KO	O	241,30					241,30		60,1%
2	200307	Objemný odpad	O	18,40					18,40		4,6%
3	200308	Drobný stavebný odpad	O	3,10					3,10		0,8%
4	200101	Papier a lepenka	O	19,80	19,80						4,9%
5	200102	Sklo	O	22,30	22,30						5,6%
6	200103	Viacvrstvové kombinované materiály	O	0,30	0,30						0,1%
7	200139	Plasty	O	25,60	25,60						6,4%
8	200140	Kovy	O	0,30	0,30						0,1%
9	200121	Žiarivky a iný odpad obsah. ortuť	N	0,10	0,10						0,0%
10	200123	Vyr. zar. obsah. chlórfluórovane uhľovodíky	N	0,80	0,80						0,2%
11	200133	Batérie a akumulátory	N	0,10	0,10						0,0%
12	200135	Vyr. elektr. a elektron. zariadenia iné ako...	N	0,95	0,95						0,2%
13	200136	Vyr. elektr. a elektron. zariadenia iné ako...	O	1,80	1,80						0,4%
14	200125	Jedlé oleje a tuky	O	0,15	0,15						0,0%
15	200201	Biolog. rozložiteľný odpad	O	64,70		64,70					16,1%
16	200108	Biolog. rozlož. kuchynský a rešt. odpad	O	1,60	1,60						0,4%
Spolu				401,30	138,50	0,00	0,00	0,00	262,80	0,00	100,0%
Komunálne odpady v roku 2019 spolu (t)				401,30	Odpad zhodnocovaný (t)	138,50	Odpad zneškodňovaný (t)	262,80			

Podiel zhodnocovania/zneškodňovania kom. odpadu v roku 2019 (%)

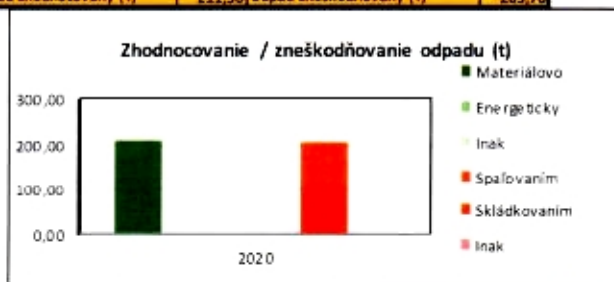
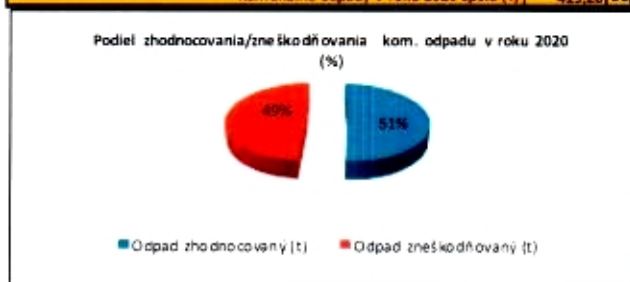
Zhodnocovanie / zneškodňovanie odpadu (t)

Zdroj: Zákon č. 79/2015 Z. z., Vyhláška č. 371/2015 Z. z., vlastné spracovanie

Tabuľka 12: Predpokladané množstvo vzniku odpadov v roku 2020

Por. č.	Kód odp.	Názov odpadu	Kateg. odp.	Odpad spolu (t)	Odpad zhodnocovaný (t)			Odpad zneškodňovaný (t)			Podiel (%)
					Materiálovo	Energeticky	Inak	Spaľovaním	Skládkovaním	Inak	
1	200301	Zmesový KO	O	184,50					184,50		44,4%
2	200307	Objemný odpad	O	19,20					19,20		4,6%
3	200308	Drobný stavebný odpad	O	12,40	12,40						3,0%
4	200101	Papier a lepenka	O	32,80	32,80						7,9%
5	200102	Skló	O	39,60	39,60						9,5%
6	200103	Viacvrstvové kombinované materiály	O	0,50	0,50						0,1%
7	200139	Plasty	O	42,30	42,30						10,2%
8	200140	Kovy	O	0,40	0,40						0,1%
9	200121	Žiarivky a iný odpad obsah. ortuť	N	0,15	0,15						0,0%
10	200123	Vyr. zar. obsah. chlórfluorované uhľovodíky	N	1,00	1,00						0,2%
11	200133	Baterie a akumulátory	N	0,25	0,25						0,1%
12	200135	Vyr. elektr. a elektron. zariadenia iné ako...	N	1,10	1,10						0,3%
13	200136	Vyr. elektr. a elektron. zariadenia iné ako...	O	2,10	2,10						0,5%
14	200125	Jedlé oleje a tuky	O	0,30	0,30						0,1%
15	200201	Biolog. rozložiteľný odpad	O	76,80	76,80						18,5%
16	200108	Biolog. rozlož. kuchynský a rešt. odpad	O	1,80	1,80						0,4%
Spolu				415,20	211,50	0,00	0,00	0,00	203,70	0,00	100,0%
Komunálne odpady v roku 2020 spolu (t)				415,20	Odpad zhodnocovaný (t)	211,50	Odpad zneškodňovaný (t)	203,70			

Zdroj: Zákon č. 79/2015 Z. z., Vyhláška č. 371/2015 Z. z., vlastné spracovanie

3 Vyhodnotenie predchádzajúceho programu

V predchádzajúcom Programe odpadového hospodárstva, ktorý mala obec Radzovce schválený na roky 2011-2015, bolo uvedených viacero cieľov a opatrení. Ich znenie a vyhodnotenie je nasledovné:

V kapitole 4 mala obec zadefinované „ďalšie opatrenia do roku 2015“:

- Obec vytvorí organizačné a technické podmienky pre prípravu a vybudovanie zberného miesta odpadov do roku 2016 (projekt zameraný na rozšírenie separovaného zberu pre ďalšie zložky komunálnych odpadov) – **nesplnené**
- Obec bude prevádzkovať zberné miesto odpadov ako trvalú vlastnú neziskovú prevádzku verejne prístupnú pre občanov a ako návštevníkov obce a ako kontaktné miesto podpory ochrany ŽP – **nesplnené**
- Obec upraví formou VZN systém separovaného zberu odpadov na území obce a organizačne zabezpečí jeho vykonávanie pôvodcami odpadov s podporou služieb externých dodávateľov v oblasti odpadového hospodárstva – **splnené**
- V prevádzke systému separovaného zberu odpadov sa uplatní princíp znečisťovateľ platí, jeho vykonávanie je upravené v rámci systému daní a poplatkov schváleného zastupiteľstvom obce na príslušné rozpočtové obdobie – **nesplnené**
- Obec bude rozvíjať, prehĺbovať a zdokonaľovať systém separovaného zberu odpadov tak, aby bolo:
 - zneškodnenie odpadov v súlade s novelizovanou legislatívou – **splnené**
 - boli priebežne vytvárané podmienky pre zhodnocovanie odpadov, ktoré sa v súčasnosti nedajú zhodnotiť – **častočne splnené**
 - zneškodňovanie nevyužitelných odpadov environmentálne vhodným spôsobom – **splnené**
 - ukladanie odpadov len na vyhovujúcich skládkach odpadov – **splnené**

V kapitole 4.2. mala obec zadefinované nasledovné ciele a opatrenia:

Ciele a opatrenia pre komunálne odpady a biologicky rozložiteľné komunálne odpady

Cieľ:

- do roku 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácnosti ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možností aj z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 35 % hmotnosti odpadov vzniknutých v jednotlivých rokoch – **nesplnené**
- do roku 2015 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 45 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995 – **nesplnené**

Opatrenia:

- podporovať zvýšenie separovaného zberu využiteľných druhov odpadu (PET fľaše, papier, kovy, bioodpad) využitím zavedeného efektívneho systému triedenia zložiek KO – **priebežne plnené**
- zabezpečiť dostatok kontajnerových kapacít – **splnené**
- podporovať domáce komunitné kompostovanie – **priebežne plnené**
- zabezpečiť kontrolu dodržiavania zásad ustanovených všeobecne záväzným nariadením obce – **priebežne plnené**

- zvyšovať zapojenie verejnosti do triedeného zberu informačnou, osvetovou a propagačnou činnosťou – **priebežne plnené**
- pravidelne informovať obyvateľstvo obce o stave odpadového hospodárstva obce, o triedenom zbere komunálnych odpadov z obalov a o význame značiek na obaloch ale aj o stave iných zložiek okolitého ŽP, zvyšovať environmentálnu úroveň a ich povedomie tak, aby sa dosiahlo rozvážne environmentálne správanie každého jednotlivca – **častočne splnené**
- v starostlivosti o ŽP uplatňovať princíp zavádzania preventívnych opatrení s cieľom predchádzať vzniku nepriaznivých vplyvov svojich činností a služieb ako aj ovplyvňovať nepriame aspekty svojich dodávateľov a zmluvných partnerov – **častočne splnené**
- maximálne sa snažiť o druhotné využitie odpadov recykláciou pred ich zneškodnením ako aj šetriť primárne surovinné zdroje – **priebežne plnené**.

Ciele a opatrenia pre biologické odpady

- zvýšiť informovanosť občanov o možnostiach triedenia biologicky rozložiteľných odpadov a zvyšovať povedomie občanov obce pravidelným informovaním o stave ŽP v obci – **častočne splnené**
- zvýšiť separovaný zber KO, vrátane biologicky rozložiteľných zložiek komunálnych odpadov v obci – **častočne splnené**
- zakúpiť potrebnú techniku (motorový záhradný drvič konárov) na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov zo zelene – **nesplnené**
- vybudovať zberné miesta na odpad, kde by občan mohol odovzdať svoj vyprodukovaný odpad – **splnené**
- využívať možnosť domáceho kompostovania odpadu zo záhrad v záhradách občanov v jednoduchých kompostoviskách – **splnené**
- priebežne odstraňovať nelegálne skládky odpadov vznikajúce v kat. území obce, ak sa vyskytnú – **priebežne plnené**

Ciele a opatrenia pre elektroodpad

Cieľ:

- zabezpečiť pravidelný zber odpadov z elektrických a elektronických zariadení (elektroodpad) a odovzdávať ho na zhodnotenie a opätovné použitie a recykláciu komponentov, materiálov a látok – **splnené**
- dosiahnuť, aby množstvo elektroodpadu z domácností odovzdaného do systému spätného odberu a oddeleného zberu dosiahlo aspoň 4 kg na jedného obyvateľa za rok – **nesplnené**

Opatrenia:

- zvýšiť informovanosť obyvateľstva o možnostiach spätného odberu elektroodpadov pri kúpe nového elektrozariadenia na výmennom základe kus za kus – **splnené**
- v prípade potreby určiť nové zberné miesta na elektroodpad – **splnené**
- zvýšiť povedomie obyvateľstva o nebezpečnosti ukladať domáce spotrebiče do zmesového komunálneho odpadu a spolu s ním ich zneškodňovať – **splnené**.

Ciele a opatrenia pre použité batérie a akumulátory

Cieľ:

- umožniť obyvateľom obce odvoz použitých batérií na určené zberné miesto – **splnené**

Opatrenia:

- zabezpečiť odoberanie použitých prenosných batérií a akumulátorov na vyhradenom mieste v obci – **splnené**
- informovať verejnosť o mieste na odovzdávanie použitých prenosných batérií a akumulátorov a o zákaze ukladať ich do zmesového komunálneho odpadu a spolu s ním ich zneškodňovať – **splnené**
- zabezpečiť spracovanie použitých batérií u autorizovaného spracovateľa – **splnené**
- informovať občanov, aby prednostne využívali bezplatné odovzdanie použitých batérií predajcovi – **splnené**.

Ciele a opatrenia pre stavebný odpad a demolačný odpad

Cieľ:

- do konca roka 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie stavebného odpadu (s výnimkou odpadu 170504 – zemina a kamenivo kategórie O) najmenej na 35% hmotnosti vzniknutého odpadu – **nesplnené**
- neukladať stavebný odpad a odpad z demolácií na skládky, ale využiť možnosti na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie stavebného odpadu – **priebežne plnené**

Opatrenia:

- zvýšiť informovanosť občanov o možnosti vyvážať stavebné odpady z bežných udržiavacích prác do zberného dvora oprávnenej organizácie – **splnené**
- nekontaminovanú výkopovú zeminu použiť na zásypy, násypy, terénne úpravy a rekultivácie na území obce – **priebežne plnené**
- vyhovujúce stavebné odpady opätovne použiť na účely výstavby – **priebežne plnené**.

Ciele a opatrenia pre odpadové oleje

Cieľ:

- zamedziť vypúšťaniu odpadových olejov do povrchových vôd, podzemných vôd a ukladaniu alebo vypúšťaniu odpadových olejov a ich zvyškov po spracovaní do pôdy – **častočne splnené**

Opatrenia:

- upozorňovať držiteľov odpadových olejov na povinnosť prednostne zabezpečiť zhodnotenie odpadových olejov regeneráciou, ak je to technicky, ekonomicky a organizačne možné – **priebežne plnené**
- propagačnou činnosťou zvýšiť povedomie občanov obce, aby odpadový olej odovzdávali na zhodnocovanie – **priebežne plnené**.

4 Závazná časť programu

4.1 Ciele a cieľové smerovanie v nakladaní s komunálnym odpadom

Ciele, ktoré sú ustanovené v krajskom Programe odpadového hospodárstva:

V Programe odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2016-2020 bol stanovený **hlavný cieľ** do roku 2020 (ktorý je zároveň hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR do roku 2020):

„minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie“.

Pre komunálne odpady bol v POH BB kraja na roky 2016-2020 v zmysle článku 11 (2) písm. a) rámcovej smernice o odpade stanovený cieľ:

„zvýšiť do roku 2020 prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 50 % podľa hmotnosti“

a pre triedený zber komunálnych odpadov ciele:

<u>Roky</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>
Miera triedeného zberu	20 %	30 %	40 %	50 %	60 %

Pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady bol v POH BB kraja na roky 2016-2020 na základe požiadaviek smernice 1999/31/ES o skládkach odpadu stanovený cieľ:

„znižiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 35 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995“.

Obec si v tomto Programe odpadového hospodárstva stanovila nasledovné ciele:

Tabuľka 13: Ciele obce v nakladaní s komunálnym odpadom

CIELE ZAMERANÉ NA:
1. zníženie množstva vzniku komunálnych odpadov, osobitne na zníženie zmesového komunálneho odpadu
1.1. Zlepšiť environmentálne povedomie obyvateľstva ohľadom množstva produkovaných odpadov a s tým spojeným znečisťovaním životného prostredia
1.2. Motivovať obyvateľstvo aby produkovalo čo najmenej zmesového komunálneho odpadu
2. zvýšenie podielu triedeného zberu
2.1. Zlepšiť environmentálne povedomie obyvateľstva ohľadom výhod triedenia odpadov
2.2. Skvalitniť a zefektívniť triedený zber odpadov
3. znížovanie množstva biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ukladaného na skládky odpadov
3.1. Zlepšiť environmentálne povedomie obyvateľstva ohľadom výhod kompostovania
3.2. Zaviesť efektívny zber BRKO
4. zvýšenie zhodnotenia komunálneho odpadu
4.1. Zlepšiť environmentálne a ekonomické povedomie obyvateľstva ohľadom potreby zhodnocovania odpadov
4.2. Zaviesť efektívny systém zhodnocovania BRKO
4.3. Zaviesť efektívny systém zhodnocovania ostatných vytriedených zložiek komunálnych odpadov

Zdroj: vlastné spracovanie

4.2 Opatrenia na dosiahnutie stanovených cieľov a opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere a o význame značiek na obaloch

Opatrenia, ktoré sú uvedené v Prílohe č. 3 k vyhláske Okresného úradu Banská Bystrica č. 1/2018, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Programu odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2016 – 2020 (opatrenia BB kraja na dosiahnutie stanovených cieľov):

V Prílohe č. 3 k vyhláske Okresného úradu Banská Bystrica č. 1/2018, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť Programu odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2016 – 2020 sú uvedené nasledovné opatrenia na dosiahnutie **hlavného cieľa odpadového hospodárstva do roku 2020:**

- 01.** Implementovať do praxe princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov pre nasledovné vyhradené výrobky: elektrozariadenia, batérie a akumulátory, obaly, vozidlá, pneumatiky a neobalové výrobky.
- 02.** Zvýšiť úroveň triedeného zberu pre recyklovateľné druhy komunálnych odpadov, najmä pre papier a lepenku, sklo, plasty, kovy a biologicky rozložiteľné komunálne odpady tak, aby boli splnené ciele pre triedený zber komunálnych odpadov uvedené v tabuľke č. 1.
- 03.** Zvýšiť recykláciu stavebných odpadov a odpadov z demolácií vrátane činnosti spätného zasypávania tak, aby bol splnený cieľ recyklácie uvedený v časti 9.
- 04.** Podporovať projekty na opätovné používanie a prípravu opätovného používania v komunálnej sfére, napr. tzv. „centrá opätovného používania“.
- 05.** Zlepšenie stavu informovanosti obyvateľov a všetkých subjektov pôsobiach v odpadovom hospodárstve o nevyhnutnosti a možnostiach zberu, opätovného používania a recyklácie

odpadov, ako aj používania výrobkov, ktoré sú vyrobené recykláciou zavedením účinných a všeobecne prístupných informačných systémov a vedením lokálnych informačných kampaní.

- O6.** *Zvýšenie kontrolnej činnosti všetkých orgánov štátneho dozoru odpadového hospodárstva a obcí za účelom dodržiavania právnych predpisov upravujúcich oblasť odpadového hospodárstva.*

1. Opatrenia pre komunálne odpady:

- O1.** *Implementovať princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov do systému triedeného zberu komunálnych odpadov pre zložky komunálnych odpadov, na ktoré sa uplatňuje princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov.*
- O2.** *Zvýšiť úroveň triedeného zberu recyklovateľných zložiek komunálnych odpadov, predovšetkým papiera a lepenky, skla, plastov, kovov a biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov.*

2. Opatrenia pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady:

- O1.** *Podporovať budovanie malých kompostární v obciach, v ktorých je budovanie takýchto zariadení účelné.*
- O2.** *Podporovať predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov formou domáceho a komunitného kompostovania.*
- O3.** *Pokračovať v zavádzaní triedeného zberu kuchynského, reštauračného odpadu a biologicky rozložiteľných odpadov z verejnej a súkromnej zelene a záhrad na základe štandardov triedeného zberu pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady.*
- O4.** *Podporovať modernizáciu existujúcich kompostární a bioplynových staníc o hygienizačné jednotky umožňujúce spracovávanie biologicky rozložiteľných kuchynských a reštauračných odpadov.*
- O5.** *Podporovať budovanie bioplynových staníc, ktoré budú bioplyn vyrábať v prevažnej miere z kuchynských a reštauračných komunálnych biologicky rozložiteľných odpadov.*
- O6.** *Podporovať výrobu alternatívnych palív vyrobených zo zmesového komunálneho odpadu v rámci podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie vtedy, ak nie je environmentálne vhodné ich materiálové zhodnotenie.*

3. Opatrenia pre biologicky rozložiteľné priemyselné odpady:

- O1.** *Podporovať budovanie bioplynových staníc, ktoré budú bioplyn vyrábať výlučne alebo v prevažnej miere z biologicky rozložiteľných odpadov.*

4. Opatrenia pre papier a lepenku:

- O1.** *Zefektívniť triedený zber komunálnych odpadov s cieľom dosiahnuť do roku 2020 minimálne 11 000 ton vytriedeného papiera a lepenky z komunálnych odpadov.*
- O2.** *Podporovať zavádzanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie zberového papiera progresívnymi technológiami na zhodnocovanie odpadov z papiera a lepenky, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT).*
- O3.** *Podporiť nové projekty zamerané na riešenie zhodnocovania a recyklácie papierov z vlnitej lepenky.*

5. Opatrenia pre sklo:

- O1.** Zefektívniť triedený zber komunálnych odpadov s cieľom dosiahnuť do roku 2020 minimálne 8 000 ton vytriedeného skla z komunálnych odpadov.
- O2.** Pri zvyšovaní množstiev sklenených odpadov z triedeného zberu komunálnych odpadov posúdiť existujúce spracovateľské kapacity pre recykláciu odpadového skla s analýzou potreby rozšírenia existujúcich recyklačných kapacít alebo vybudovanie nových recyklačných kapacít na spracovanie odpadového skla.
- O3.** Podporovať zavádzanie nových technológií a budovanie kapacít na technologickú úpravu a recykláciu v súčasnosti nerecyklovateľných druhov odpadového skla z komunálneho odpadu a špeciálnych druhov odpadového skla.
- O4.** Uplatňovať nariadenie Komisie (EÚ) č. 1179/2012, ktorým sa ustanovujú kritériá umožňujúce určiť, kedy drvené sklo prestáva byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES.

6. Opatrenia pre plasty:

- O1.** Zefektívniť triedený zber komunálnych odpadov s cieľom dosiahnuť do roku 2020 minimálne 6 000 ton vytriedených plastov z komunálnych odpadov.
- O2.** Podporovať zavádzanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadov z plastov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT), na základe posúdenia existujúcich recyklačných kapacít.
- O3.** Nepodporovať technológie na katalytické chemické štiepenie plastov.
- O4.** Podporiť zavádzanie technológií na zvyšovanie technickej úrovne existujúcich recyklačných zariadení, za účelom zvýšenia podielu nových výrobkov na báze recyklátov.
- O5.** Podporovať zavádzanie technológií na recykláciu problémových druhov plastov zo spracovania starých vozidiel a odpadov z elektrických a elektronických zariadení a zmesových plastov.

7. Opatrenia pre železné a neželezné kovy:

- O1.** Podporovať zavádzanie technológií zameraných na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadov zo železných a neželezných kovov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT) na základe posúdenia existujúcich recyklačných kapacít.
- O2.** Uplatňovať pre oblasť odpadov zo železných a neželezných kovov Nariadenie Rady (EÚ) č. 333/2011, ktorým sa ustanovujú kritériá na určenie toho, kedy určité druhy kovového šrotu prestávajú byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES a nariadenie Komisie č. 715/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá umožňujúce určiť, kedy medený šrot prestáva byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES.

8. Opatrenie pre odpady z obalov:

- O1.** Štatisticky spracovávať údaje o spotrebe plastových tašiek a zistené údaje vyhodnocovať.
- O2.** Posúdiť prijatie zákazu bezplatného poskytovania ľahkých plastových tašiek v mieste predaja a na základe výsledkov prijať tomu zodpovedajúce opatrenie alebo navrhnúť iný typ opatrenia s cieľom znížiť ročnú spotrebu ľahkých plastových tašiek na 90 ks na obyvateľa do konca roka 2019 a na 40 ks na obyvateľa do konca roka 2025.

9. Opatrenia pre stavebné odpady a odpady z demolácií:

- O1. Pri stavebných prácach financovaných z verejných zdrojov (predovšetkým pri výstavbe dopravných komunikácií a infraštruktúry) využívať upravený stavebný a demolačný odpad, stavebné materiály a výrobky, pri ktorých výrobe bol zhodnotený odpad (materiálovo alebo energeticky) za podmienky, že spĺňajú funkčné a technické požiadavky, prípadne stavebné výrobky pripravené zo stavebných a demolačných odpadov alebo vedľajších produktov výroby.*
- O2. Zvýšiť kvalitatívnu úroveň materiálového zhodnocovania stavebných odpadov a odpadov z demolácií dodržiavaním stanovených noriem pre stavebné recykláty.*
- O3. Podporovať zavádzanie technológií na zvýšenie miery recyklácie stavebných odpadov do výstupných produktov s vyššou pridanou hodnotou.*
- O4. Nepodporovať technológie na zhodnocovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií určených na primárne drvenie.*

10. Opatrenie pre odpadové pneumatiky:

- O1. Podporovať zavádzanie technológií na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie odpadových pneumatík, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT).*

11. Opatrenia pre staré vozidlá:

- O1. Posúdiť potrebu budovania nových kapacít na spracovanie starých vozidiel a podporiť len v prípade, že je to pre daný región účelné a efektívne.*
- O2. Podporovať zavádzanie technológií na zhodnocovanie problémových odpadov zo spracovania starých vozidiel (napr. čalúnenie, penové odpady, odpady z gumených kompozitných materiálov a pod.).*

12. Opatrenia pre použité batérie a akumulátory:

- O1. Podporovať zavádzanie technológií na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie a spracovanie použitých batérií a akumulátorov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT) na základe posúdenia existujúcich recyklačných a spracovateľských kapacít.*
- O2. Zabezpečiť zber použitých prenosných batérií a akumulátorov od konečných používateľov v každom okrese Banskobystrického kraja spätným zberom použitých prenosných batérií a akumulátorov a zberom na zbernom mieste použitých prenosných batérií a akumulátorov a odovzdať ich na spracovanie a recykláciu.*
- O3. Zabezpečiť zber použitých automobilových batérií a akumulátorov od konečných používateľov v každom okrese Banskobystrického kraja spätným zberom použitých automobilových batérií a akumulátorov a zberom vykonávaným osobami oprávnenými na ich zber a odovzdať ich na spracovanie a recykláciu.*
- O4. Umožniť výrobcovi prenosných batérií a akumulátorov zaviesť a prevádzkovať na území obce systém oddeleného zberu použitých prenosných batérií a akumulátorov.*

13. Opatrenia pre elektrozariadenia a elektroodpady:

- O1. Podporovať zavádzanie technológií na spracovanie odpadov z elektrických a elektronických zariadení, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT) na základe posúdenia existujúcich spracovateľských kapacít.*
- O2. Podporovať budovanie nových zariadení na zber a spracovanie elektroodpadu len v regiónoch, v ktorých je budovanie takýchto zariadení účelné.*

- O3. Zvýšiť úroveň triedeného zberu elektroodpadov z domácností na území obcí spoluprácou výrobcov elektrozariadení a samosprávy.
- O4. Zlepšiť stav informovanosti obyvateľov a subjektov na území obcí o nevyhnutnosti a možnostiach zberu elektroodpadov a ich recyklácie zavedením všeobecne prístupných informačných systémov a vedením lokálnych kampaní.

14. Opatrenia pre odpadové oleje:

- O1. Pokračovať v zavádzaní systému oddeleného zberu odpadových olejov.
- O2. Zvyšovať množstvo vyzbieraných odpadových olejov.
- O3. Pri nakladaní s odpadovými olejmi uplatňovať hierarchiu odpadového hospodárstva. Uprednostniť materiálové zhodnotenie odpadových olejov regeneráciou pred ich energetickým zhodnotením.

15. Opatrenia pre použité polychlórované bifenyly a zariadenia obsahujúce polychlórované byfenyly:

- O1. Podporovať projekty zamerané na zber, dekontamináciu a zneškodnenie odpadov s obsahom PCB.
- O2. Kontrolovať plnenie povinnosti zabezpečiť bezodkladnú dekontamináciu alebo zneškodnenie zariadenia obsahujúceho PCB v objeme väčšom ako 5 dm³.
- O3. Kontrolovať zákaz zneškodňovania odpadov s obsahom PCB skládkovaním.
- O4. Kontrolovať plnenie povinnosti prednostného odoberania súčiastok s obsahom PCB z elektroodpadu a zo starých vozidiel.

V záujme dosiahnutia cieľov obce, stanovených v tabuľke 13, plánuje samospráva obce prijať nasledovné opatrenia:

Tabuľka 14: Opatrenia na dosiahnutie stanovených cieľov

Cieľ	Opatrenie
1.1.	1.1.1. Vykonávať osvetu u obyvateľstva (najmä v školách) ohľadom: <ul style="list-style-type: none"> - predchádzania vzniku odpadov - výhod pri nákupe tovarov vo vratných a recyklovateľných obaloch - výhod pri nákupe tovarov vo veľkých baleniach - výhod pri nákupe tovarov bez jednorazových obalov - nekupovania zbytočných vecí - možnosti ponúknuť veci, ktoré už nie sú potrebné a je záujem ich vyhodiť, na využitie iným (napr. charite, sociálne slabším obyvateľom a pod.)
1.2.	1.2.1. Zaviesť systém poplatkov za odpad podľa množstva vyprodukovaného odpadu
2.1.	2.1.1. Vykonávať osvetu u obyvateľstva (najmä v školách) ohľadom: <ul style="list-style-type: none"> - finančných výhod pre poplatníkov a pre obec pri dôkladnom triedení jednotlivých zložiek odpadov - zvyšovania ochrany ŽP dôkladným triedením jednotlivých zložiek odpadov
2.2.	2.2.1. Zaviesť a podporovať triedený zber pre čo možno najvyšší počet druhov odpadov
	2.2.2. Zabezpečiť dostatočný počet a dostupnosť nádob na triedený odpad

	2.2.3. Zabezpečiť pravidelné vyprázdňovanie nádob na triedený odpad tak, aby tieto neboli preplňované a aby obyvatelia vždy mali kam tento vytriedený odpad ukladať
3.1.	3.1.1. Vykonávať osvetu u obyvateľstva (najmä v školách) ohľadom: <ul style="list-style-type: none"> - nevyhadzovania BRKO do zmesového komunálneho odpadu - významu kompostovania - finančných a environmentálnych výhod pri kompostovaní BRKO
3.2.	3.2.1. Zabezpečiť pre obyvateľov domáce kompostovacie zásobníky alebo dostatočné zberové kapacity pre zber BRKO z domácností a zo záhrad rodinných domov
4.1.	4.1.1. Vykonávať osvetu u obyvateľstva ohľadom: <ul style="list-style-type: none"> - dodržiavania hierarchie odpadového hospodárstva – uprednostňovať zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním - výhod pri dôkladnom triedení jednotlivých zložiek odpadov
4.2.	4.2.1. Kontrolovať a sankcionovať ukladanie BRKO zo záhrad rodinných domov na čierne skládky (najmä okolo brehov potokov, porastov v okolí záhrad a pod.), zároveň vykonávať osvetu ohľadom kompostovania
	4.2.2. Zabezpečiť zhodnocovanie vyzbieraného zeleného a kuchynského odpadu v domácich kompostéroch, na obecnom kompostovisku alebo vo veľkej kompostárni
	4.2.3. Zabezpečiť zhodnocovanie zeleného odpadu z verejných priestranstiev na obecnom kompostovisku alebo vo veľkej kompostárni
4.3.	4.3.1. Zabezpečiť cestou zmluvných organizácií zhodnocovanie ostatných vytriedených zložiek komunálnych odpadov

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 15: Opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere a o význame značiek na obaloch

Opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov:	Opatrenie
o triedenom zbere	5.1.1. Realizovať informačné semináre pre obyvateľov (vrátane škôl), zamerané na: <ul style="list-style-type: none"> - ozrejenie systému triedeného zberu odpadov - vysvetlenie ekonomických dôvodov triedenia odpadov - vysvetlenie environmentálnych dôvodov triedenia odpadov
	5.1.2. Využívať miestne informačné kanály (obecné noviny, internetovú stránku obce, úradnú tabuľu, miestny rozhlas) na podávanie informácií o: <ul style="list-style-type: none"> - systéme triedeného zberu odpadov - ekonomických dôvodoch triedenia odpadov (zdôrazňovať výhody pre poplatníkov a pre obec) - environmentálnych dôvodoch triedenia odpadov
o význame značiek na obaloch	6.1.1. Využívať miestne informačné kanály (obecné noviny, internetovú stránku obce, úradnú tabuľu, miestny rozhlas) na podávanie informácií o: <ul style="list-style-type: none"> - význame značiek na obaloch - environmentálnych a ekonomických dôvodoch recyklácie obalov

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 16: Význam značiek na obaloch

Typ značky	Význam značky
	<p>Značka, ktorá znamená, že obal je možné materiálovo recyklovať alebo zhodnotiť. Súčasťou značky môže byť aj označenie materiálu, z ktorého je obal vyrobený (toto označenie nás informuje, z akého materiálu je obal vyrobený – aby ho bolo možné lepšie zatriediť do príslušnej nádoby na triedený zber). Na týchto troch príkladoch sú uvedené možnosti spracovania značky (táto konkrétna značka označuje polyetylén tereftalát, ktorý patrí medzi materiály z plastov – pre význam čísiel a skratiek pozri nasledujúcu tabuľku).</p>
<p>„Zálohovaný obal“</p>	<p>Textové označenie pre zálohované, opakovane použiteľné obaly na nápoje (napr. pivo, víno, malinovka, džús, sirup a pod.). Pri spätnom odbere musia obaly spĺňať tieto kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> neporušenosť pôvodný tvar bez mechanických nečistôt (vnútri i na povrchu) rovnaký druh (tzn. rozlíšenie podľa druhu nápoja, ktorý sa do neho plní – napr. fľaša na pivo, minerálku a pod.) rovnaký typ (ktorý presne špecifikuje výrobca alebo distribútor obalov)
	<p>Značka, ktorá znamená, že obal po použití patrí do príslušnej zbernej nádoby</p>
	<p>Označenie elektrozariadenia určeného pre oddelený zber, ktoré bolo uvedené na trh pred 13. augustom 2005</p>
	<p>Označenie elektrozariadenia určeného pre oddelený zber, ktoré sa uvádza na trh po 13. auguste 2005</p>
	<p>Značka, ktorá označuje oddelený zber pre všetky batérie a akumulátory</p>

Zdroj: Vyhláška č. 373/2015 Z. z.

Tabuľka 17: Označenie materiálového zloženia obalov v grafických značkách

Druh materiálu	Materiál	Písomný znak	Číselný znak
Materiály z plastov	Polyetylén tereftalát	PET	1
	Polyetylén veľkej hustoty	HDPE	2
	Polyvinylchlorid	PVC	3
	Polyetylén malej hustoty	LDPE	4
	Polypropylén	PP	5
	Polystyrén	PS	6
Materiály z papiera a lepenky	Vlnitá lepenka	PAP	20
	Hladká lepenka	PAP	21
	Papier	PAP	22
Materiály z kovov	Oceľ	FE	40
	Hliník	ALU	41
Materiály z dreva	Drevo	FOR	50
	Korok	FOR	51
Materiály z textilu	Bavlna	TEX	60
	Vrecovina, juta	TEX	61
Materiály zo skla	Bezfarebné sklo	GL	70
	Zelené sklo	GL	71
	Hnedé sklo	GL	72
Viacvrstvé kombinované materiály (kompozity)*	Papier a lepenka/rôzne kovy	C	80
	Papier a lepenka/plasty	C	81
	Papier a lepenka/hliník	C	82
	Papier a lepenka/cínový plech	C	83
	Papier a lepenka/plast/hliník	C	84
	Papier a lepenka/plasty/hliník/cínový plech	C	85
	Plasty/hliník	C	90
	Plasty/cínový plech	C	91
	Plasty/rôzne kovy	C	92
	Sklo/plasty	C	95
	Sklo/hliník	C	96
	Sklo/cínový plech	C	97
Sklo/rôzne kovy	C	98	

* Viacvrstvé kombinované materiály (kompozity) sú obaly zložené z viacerých rôznych materiálov, ktoré nie je možné od seba ručne oddeliť. Viacvrstvé kombinované materiály sa označujú písomným znakom C / skratka materiálu, ktorý prevažuje. Napr. obal z vrstvených materiálov – nápojový obal (škatuľa na džús): hlavná zložka je papier (PAP), ďalej vrstva polyetylénu (PE) a vrstva hliníka (ALU), označenie bude C / PAP.

Zdroj: Vyhláška č. 373/2015 Z. z.

5 Smerná časť programu

5.1 Informácie o dostupnosti zariadení na spracovanie jednotlivých druhov komunálnych odpadov a aké typy spracovateľských zariadení pre komunálny odpad je vhodné vybudovať

Naša obec nemá informácie o tom, aké typy spracovateľských zariadení pre komunálny odpad je vhodné vybudovať. Týmto informáciami budú skôr disponovať zberové spoločnosti, príp. štátne orgány a pod.

Zoznam zariadení na spracovanie odpadov, ktoré sa nachádzajú na území kraja, je uvedený v Programe odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2016-2020. Dostupnosť zariadení je nasledovná:

Zariadenia na zhodnocovanie odpadov:

- priamo v obci Radzovce sa žiadne zariadenie na zhodnocovanie odpadov nenachádza. Viacero zariadení sa však nachádza najmä v okresnom meste Lučenec – napr. zariadenia na zhodnocovanie papiera a lepenky, plastov, zariadenia na úpravu niektorých odpadov lisovaním, stredisko na zhodnocovanie odpadov z plastov a pod. Okrem toho sa v okrese Lučenec nachádzajú dve „veľké“ kompostárne – vo Veľkých Dravciach a Lučenci a niekoľko mobilných zariadení.

Zariadenia na zneškodňovanie odpadov (okrem skládok odpadov):

- priamo v obci Radzovce sa žiadne zariadenie na zneškodňovanie odpadov nenachádza. V okrese Lučenec sa nachádzajú 3 mobilné zariadenia na zneškodňovanie odpadov s obsahom ropných látok.

Skládky odpadov:

- v okrese Lučenec sa nachádza jedna skládka odpadov – ide o skládku odpadov na nie nebezpečný odpad, ktorá sa nachádza v k. ú. Opatová a jej prevádzkovateľom je Brantner Lučenec, s.r.o.

Spaľovne odpadov:

- V Banskobystrickom kraji sa uvedené zariadenia nenachádzajú.

Zariadenia na spoluspaľovanie odpadov:

- V Banskobystrickom kraji sa uvedené zariadenia nenachádzajú.

5.2 Údaje o využívaní kampaní na zvyšovanie povedomia obyvateľstva v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi

Údaje o plánovanom využívaní kampaní poskytuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka 18: Využívanie kampaní na zvyšovanie povedomia obyvateľstva v oblasti nakladania s KO v rokoch 2016-2020

rok	Predpokladaný počet inform. kampaní	Obsahové zameranie kampaní	Spôsob vykonania kampaní	Predpokladaný prínos
2016	min. 1	Význam triedeného zberu odpadov; finančné prínosy pre obec a poplatníkov pri dôkladnom triedení odpadov, význam značiek na obaloch, vhodných na zhodnocovanie	Internetová stránka obce	Zvýšenie množstva vytriedeného odpadu
2017	min. 1	Význam triedeného zberu odpadov; potreba ochrany ŽP; prínosy zhodnocovania odpadov; negatíva zneškodňovania odpadov	Internetová stránka obce, obecné noviny, letáky, prednášky v školách	Zvýšenie množstva vytriedeného odpadu; nižšia produkcia niektorých druhov odpadov; nižšia tvorba čiernych skládok
2018	min. 1	Ekonomické a environmentálne prínosy pri dôkladnom triedení odpadov; vyčíslenie zmien vo financovaní odpadového hospodárstva obce v predchádzajúcich rokoch; význam značiek na obaloch, vhodných na zhodnocovanie	Internetová stránka obce, obecné noviny, letáky	Zvýšenie množstva vytriedeného odpadu; nižšie finančné náklady obce na nakladanie s KO
2019	min. 1	Význam triedeného zberu odpadov; potreba ochrany ŽP; prínosy zhodnocovania odpadov; negatíva zneškodňovania odpadov	Internetová stránka obce, obecné noviny, letáky, prednášky v školách	Zvýšenie množstva vytriedeného odpadu; nižšia produkcia niektorých druhov odpadov; nižšia tvorba čiernych skládok
2020	min. 1	Ekonomické a environmentálne prínosy pri dôkladnom triedení odpadov; vyčíslenie zmien vo financovaní odpadového hospodárstva obce v predchádzajúcich rokoch; význam značiek na obaloch, vhodných na zhodnocovanie	Internetová stránka obce, obecné noviny, letáky	Zvýšenie množstva vytriedeného odpadu; nižšie finančné náklady obce na nakladanie s KO

Zdroj: Zákon č. 79/2015 Z. z., Vyhláška č. 371/2015 Z. z., vlastné spracovanie

5.3 Rozsah finančnej náročnosti programu

Odhad množstva finančných prostriedkov, ktoré budú potrebné na realizáciu stanovených opatrení počas platnosti tohto programu odpadového hospodárstva, poskytuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka 19: Predpokladaná výška finančných prostriedkov potrebných na zavedenie stanovených opatrení

Číslo opatrenia	Suma (€)
1.1.1	50,00
1.2.1	0,00
2.1.1	50,00
2.2.1	0,00
2.2.2	950,00
2.2.3	0,00
3.1.1	50,00
3.2.1	2 500,00
4.1.1	50,00
4.2.1	0,00
4.2.2	450,00
4.2.3	750,00
4.3.1	0,00
5.1.1	50,00
5.1.2	40,00
6.1.1	40,00
Suma spolu:	4 980,00

Zdroj: vlastné spracovanie

6 Iné

6.1 Potvrdenie spracovateľa údajov

Meno a priezvisko alebo názov spracovateľa programu:

RNDr. Radomír Babiak, PhD.
IČO: 48139572
Tel.: 0902 460 518
E-mail: dokumentypreobce@gmail.com

Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu:

.....
Ing. Péter György
starosta

7 Prílohová časť

7.1 Rozhodnutia správnych orgánov vydané obci vo veci odpadov

7.2 Protokoly o vykonaných kontrolách vo veciach odpadového hospodárstva